Woensdag 22 November 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4366

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Mulhouse genomen.

6 Kilometer van Venlo

MULHOUSE GENOMEN.

Robert Wilson seint, dat Mulhouse genomen is door gepantserde elementen van het Franse 1e leger. Er werden meer dan duizend gevangenen genomen, waaronder een deel van de staf van het Duitse 19e leger. Er woeden nog felle straatgevechten in Belfort, doch de „val van de citadel kan niet lang uitblijven", volgens het Franse communiqué. Generaal Eisenhower maakte gisteren reeds de verovering van Belfort bekend. (Met de 6e legergroep, (AP) 22.11).

COMMUNIQUÉ VAN WEST-EUROPA.

Het geallieerde communiqué van vanmorgen luidt:

„De geallieerde heirscharen trokken, nadat Helenaveen bevrijd was, ongeveer zes en een halve kilometer Oostwaarts tot in de omgeving van Maasbree. Wij zijn thans op 6,5 km. van Venlo. Gevechtsbommenwerpers hielpen onze troepen in het Zuid-Westelijk deel van Nederland en bestookten de vervoermiddelen in het Noord-Oosten van Nederland en het Westen van Duitsland. De spoorwegen werden op verschillende plaatsen doorgesneden, o.a. bij Utrecht en Zwolle in Nederland en bij Gederen y Goesfeld in Duitsland. Bij Geldern werden bovendien twee vijandelijke vliegtuigen neergeschoten.

Bij Geilenkirchen wordt gevochten. In onze opmars naar Würm en Beek ondervinden wij felle tegenstand. De volgende plaatsen zijn in onze handen: Gereonsweiler, Ederen, Merzenhausen, Engelsdorf, Aldenhoven, Laurenzberg.

Vlak voor waar onze grondstrijdkrachten zouden opzukken werd de weg gebaand door middelzware bombardementsvliegtuigen. Vijandelijke vervoer werd door gevechtsbommenwerpers aangevallen. Onze troepen drongen enigszins door in Eschweiler.

Ten Noord-Oosten van Stolberg en in het Noordelijke gedeelte van het bos van Hürtgen ondervinden wij sterke vijandelijke weerstand.

Heisteren, ruim 3 km. ten Noord-Oosten van Gressenich, is ingenomen. Enkele eenheden trokken de stad voorbij. Beoosten Eschweiler hebben middelzware en gevechtsbommenwerpers het verkeer aangevallen. Boven Düsseldorf ontmoetten wij 60 vijandelijke gevechtsvliegtuigen, die 16 der onzen moesten aanvallen. Tien vijandelijke toestellen gingen omlaag; wij verloren er één.

In de omgeving van Blamont en Gerardmer hadden wij veel hulp van de luchtmacht." In de Opper-Elzas kwamen wij vooruit in de omgeving van Mulhouse.

Te Homberg in het Ruhrgebied werd een fabriek voor kunstmatige oliën aangevallen. Dinsdagnacht vielen zware bommenwerpers het spoorwegkruispunt te Schaffenurg aan, op 40 km. ten Zuid-Oosten van Frankfurt. (Hoofdkwartier, (AP) 22.11).

RUHR-GEBIED AANGEVALLEN.

Het Britse ministerie van luchtvaart deelde mede dat wel een duizend zware bommenwerpers twee fabrieken van kunstmatige oliën hebben aangevallen. Noordamerikaanse bommenwerpers vielen haar eveneens aan. Tegelijkertijd werd het spoorwegkruispunt bij Schaffenburg door de Raf aangevallen (Londen, (AP) 22.11).

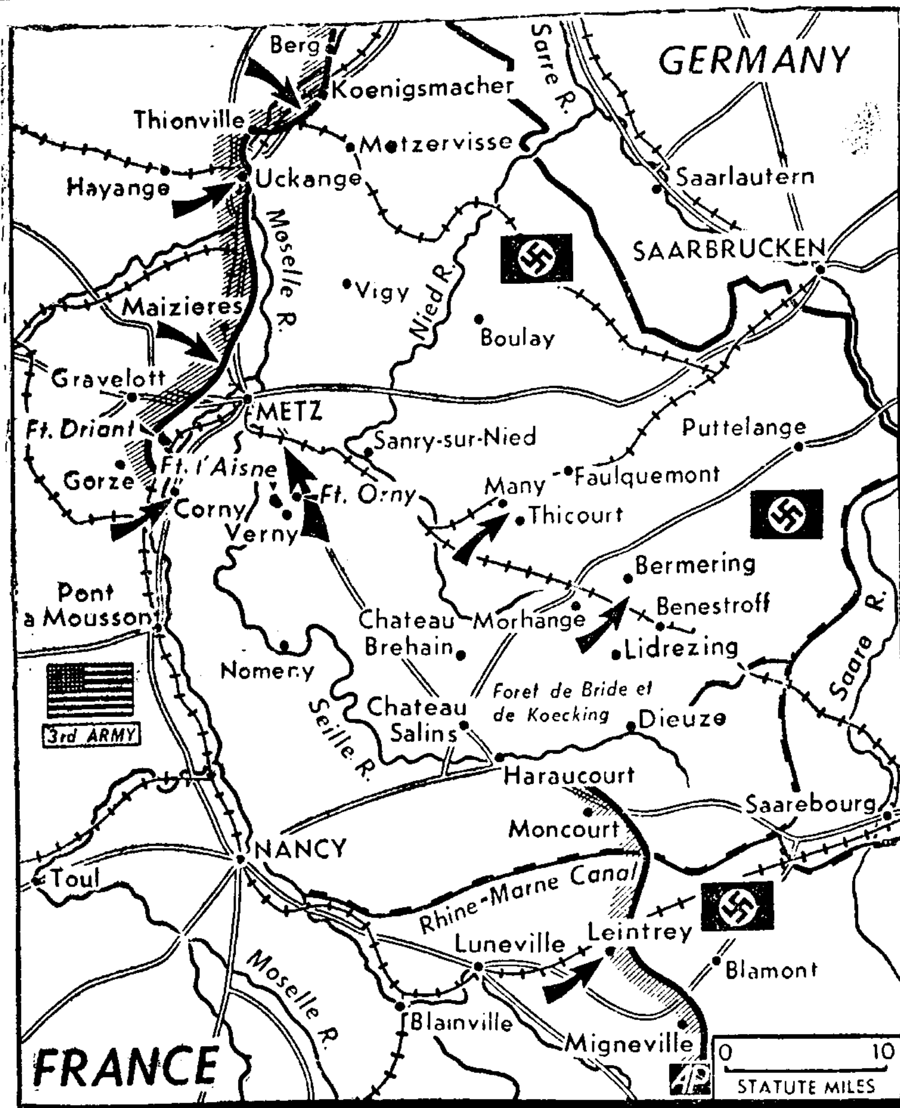
SAARE BIJNA VEROVERD.

Volgens het Russische communiqué hebben „de troepen na zware artillerie-aanvallen de versterkte vijandelijke linie op het eiland Saare (voor de Golf van Riga) doorbroken. Hierdoor konden zij een nieuwe aanval ontwikkelen en een aantal plaatsen innemen."

Op 21 November 's avonds was in het Zuidelijk gedeelte van het eiland nog slechts een kleine „zak" van ongeveer 7 km. in handen van den vijand. De artillerie was doende hier flink op te schieten. Enkele schepen van de vloot, die hier in actie is, gingen naar de kelder, enkele andere, waaronder drie mijnenvegers en een patrouilleschip werden beschadigd (Londen, (AP) 22.11).

DE 'VOLKSSTURM' FAALT.

Himmlers Volksleger heeft volkomen gefaald in zijn eerste beproeving tegen het Noordamerikaanse 3e leger in een vruchtloze poging om Metz te verdedigen, doch zou zich later in Duitsland beter kunnen weren. Dat is de mening der officieren, die de troepen tegen de defensies van Metz aanvoerden. Deze defensies waren krachtig aan de buitenzijde — waar zij bemand werden door eenheden van de SS of de Wehrmacht — doch aan de binnenzijde waren zij hopeloos zwak, uitgezonderd een wijk in het Noorden welke door een handjevol geregelde troepen gehouden werd. De mannen van de „Volkssturm" waren ongeoefend en ook slecht bewapend. Sommigen wisten niet eens hoe zij verouderde Franse karabijnen moesten laden en afschieten. Een gevangene zeide, dat men slechts 10 uren oefening gehad hadden in een tijdsbestek van twee weken. Kolonel Constantin Mayer, het administratieve hoofd van de troepen in Metz, die Maandag gevangen genomen werd, zeide, dat de 'Volkssturm' weinig gevechtscapaciteiten toonde wegens gebrek aan tijd voor oefening en organisatie. Doch zelfs met langdurige oefening en een goede bewapening gelooft men, dat het Volksleger niet effectief zal zijn. Men moet niettemin verwachten, dat deze Duitsers beter zullen vechten om hun eigen steden dan zij deden in de Franse stad Metz. (Frankrijk, (AP) 21.11).

De pijlen geven de Noordamerikaanse aanvallen aan in het gebied rondom Metz in Oost-Frankrijk. Metz is thans officieel gevallen.

Premier Churchill en Generaal Charles de Gaulle (rechts) inspecteren een erewacht op een vliegveld bij Parijs bij het bezoek, dat eerstgenoemde onlangs aan de Franse hoofdstad bracht.

DE VORDERINGEN IN FRANKRIJK.

Franse pantserstrijdkrachten die Noordwaarts opdukken langs de Rijn bestormden Mulhouse en Noordamerikaanse troepen veroverden Sarrebourg op 52 kilometer van de Rijn in een Oostwaartse opmars, welke de gehele Duitse linie in de Vogezen doet instorten. De 44e divisie van het 7e leger veroverde Sarrebourg op 110 kilometer ten Noord-Westen van Mulhouse en gemechaniseerde patrouilles drongen door in de richting van Straatsburg, dat 50 kilometer verder ligt.

De Franse troepen rukten ook de vestingstad Belfort binnen, welke gepasseerd werd in de opmars naar de Rijn en vechten om deze stad schoon te vegen. Er worden grote versterkingen aangevoerd alsook in de opmars langs de Rijn. De intocht in Belfort was verrassend voor de Fransen, aangezien deze vestingstad en Metz beschouwd worden als de twee krachtigste sterktepunten in Oost-Frankrijk. Belfort is omringd door meer dan een dozijn forten. Het schijnt, dat de Duitsers hun laatste posities op Frans grondgebied opgeven. Doch het verzet duurt voort, vooral in het Noorden tegen de Noordamerikanen en Britten die traag vooruit komen in de sector van Aken (Londen, (AP) 21.11).

DUITSE OLIE-CENTRA GEBOMBARDEERD.

Meer dan 1100 jagers — het grootste escorte in de geschiedenis — begeleidden Dinsdag ongeveer 1250 Noordamerikaanse zware bommenwerpers bij een aanval op de Duitse olie-nijverheid en schoten op zijn minst 52 nazie-toestellen neer. De bommenwerpers wierpen op zijn minst 4000 ton bommen op de vijandelijke doelen te Hamburg en Merseburg terwijl de Mustangs, Thunderbolts en Lightnings gewikkeld raakten in een der grootste luchtgevechten van de oorlog.

Ongeveer 200 Lancasters van de Raf bestookten voorts de olieraffinaderij te Homberg in het Ruhrgebied terwijl een kleine strijdmacht van zware bommenwerpers uit Italië doelen in Joegoslavië aanviel (Londen, (AP) 21.11).

AANPLAKBILJETTEN IN BERLIJN.

Het Stockholmse blad „Aftonbladet" zeide, dat een aantal aanplakbiljetten in Berlijn verscheen op 20 Augustus waarop stond: „Weg met Hitler". Zij zouden ogenblikkelijk door de Politie verwijderd zijn. De text van de aanplakbiljetten luidde: „Op 11 November 1942 begon de vernietiging van het 7e leger bij Stalingrad in opdracht van Hitler. Op 20 November 1944 begint de vernietiging van Hitler en zijn trawanten die het Duitse volk geofferd hebben opdat zij kunnen leven. Duitsland moet niet ondergaan als het 7e leger. Daarom: „Weg met Hilter" (Stockholm. (AP) 21.11).

DE OPMARS IN HONGARIJE.

De Russische opmars, bedoeld om het Noordoostelijke deel van het Hongaarse spoorwegnet in handen te krijgen, heeft geleid tot de inneming van Verpelet, op 12 km. ten Zuid-Westen van Eger. De Russen zijn thans veel dichter gekomen tot de strategisch van belang zijnde punten Miskolc en Hatvan. De Russen zijn ook begonnen ten Zuiden van Ungvar op te trekken naar Tsjechoslowakije. Ungvar ligt 120 km. ten Noord-Oosten van Miskolc. De nazies zeggen, dat zeven of acht Russische divisies bressen hebben geslagen in de Duitse verdedigingswerken tussen de rivieren de Ung en Latorica (Londen, (AP) 22.11).

MASSIGLI IN DE ADVIESCOMMISSIE.

De Quai d' Orsai maakte bekend, dat de Franse Ambassadeur in Londen, René Massigli, is benoemd tot Frankrijks vertegenwoordiger in de Adviescommissie. Voordat hij tot Gezant in Groot Britannië benoemd werd was Massigli Commissaris van Buitenlandse Zaken in de regering van Algiers. De Adviescommissie moet aanbevelingen doen ten aanzien van Europese problemen, vooral de regeling van Duitse vraagstukken. De commissie zetelt in Londen (Parijs, (AP) 21.11).

JAPANSE KRUISER OPGEBLAZEN.

Een Japanse lichte kruiser werd op de basis Brunei (Borneo) opgeblazen. Een ander oorlogsschip werd zwaar beschadigd. Dit gebeurde bij een derde aanval in vier dagen door Noordamerikaanse Liberators (Philippijnen. (AP) 22.11).

Het nieuws van vandaag.

De Britten komen dichter bij Venlo en bevinden zich volgens de laatste berichten op 6 kilometer van deze stad aan de Maas. Maasbree, ten Zuid-Westen ervan is veroverd en de troepen van Dempsey zitten in de buitenwijken van Baarlo. Het vijandelijk bruggenhoofd op de Westelijke oever van de Maas wordt alzo steeds meer samengeperst, doch de vijand vecht met tact en maakt goed gebruik van mijnen om de opmars der Britten te vertragen. Aan het front bij Geilenkirchen en Aken wordt de voortgang der Noordamerikaanse legers ook in meters gemeten. Door de lengte van het front werden evenwel verschillende dorpen ingenomen en evenzo wist men verder binnen te dringen in de stad Eschweiler waar fel gevochten wordt.

Pattons troepen zitten al enkele kilometers binnen Duitsland, terwijl ver achter het front om enkele overgebleven forten van Metz wordt gevochten. Noordamerikaanse pogingen om de vijandelijke garnizoenen tot overgave over te halen, hadden weinig resultaat. Er werden echter nog ongeveer 1500 gevangenen genomen, waaronder Generaal-Majoor Kittel, de hoogste officier in Metz.

Het Duitse front in de Vogezen is weinig meer waard nu in het Noordamerikaanse 7e leger Sarrebourg genomen heeft en het Franse 1e leger na de bevrijding van Mulhouse langs de Rijn naar het Noorden oprukt. Straatsburg wordt thans van drie zijden bedreigd en als deze stad gevallen is, zullen spoedig de laatste Duitse soldaten van Frans grondgebied verdreven zijn.

In Hongarije hebben de Russen Verpelet veroverd op 16 kilometer ten Zuid-Westen van Eger. Deze stad en Miskolc worden thans het meest bedreigd door de opmars van Malinovsky's leger. In Letland wordt nog fel gevochten tussen de Russen en de ingesloten Duitsers. Het is niet duidelijk hoe de strijd hier verloopt, aangezien Moskou er nog niets van zegt. Op het eiland Saare voor de kust van Estland zijn de nazies gedreven op het smalle schiereiland dat Zuidwaarts loopt. Hier staan zij onder het vuur van het Russische geschut.

De strijd op Leyte in de Philippijnen ondergaat nog niet veel verandering, doch Mac Arthur meldt, dat zijn vliegtuigen een lichte Japanse kruiser hebben opgeblazen en nog een ander oorlogsschip hebben beschadigd te Brunei (Borneo).

De Japanners verplaatsen en vervangen verschillende generaals. Generaal Hata moest o.a. plaats maken voor Generaal Okamura als Opperbevelhebber van alle Japanse strijdkrachten in China.

De Gaulle wordt vandaag 54.

„Le Grand Charlie" een man van karakter.

Toen Frankrijk het diepst gevallen was, nam De Gaulle de leiding op zich.

Een van de mannen, die zich in de laatste vijf jaren een vooraanstaande plaats verzekerd heeft in de geschiedenis, is Generaal Charles de Gaulle.

Vandaag is het de jaardag van dezen groten Fransman, die zijn land uit de diepte waarin het viel in 1940 oplichtte om het binnen zulk een korte periode te maken tot een der Grote Mogendheden van de wereld.

In de dagen, dat Maarschalk Henri Philippe Pétain, symbool van het défaitisme, met de Duitsers over een wapenstilstand onderhandelde, kwam De Gaulle op het viegveld Croydon van Londen aan en verklaarde hij met vurige overtuiging: „Frankrijk heeft een veldslag verloren; Frankrijk heeft niet de oorlog verloren".

Winston Churchill, die een even grote haat voor de nazies koesterde als De Gaulle, beloofde hem zijn steun en hield woord. Beiden hielden stand. De Geallieerden deden het getij keren en zetten tenslotte na vele moeilijkheden overwonnen te hebben voet in Europa.

Thans is Frankrijk bijna geheel vrij. De troepen van Generaal Jean de Lattre de Tassigny staan aan de Rijn en Frankrijk vat de taak aan om de aangerichte schade te herstellen en leiding te geven aan de vrijheidslievende landen van Europa.

De Gaulle was „verschrikkelijk lastig".

Charles André Joseph Marie de Gaulle, aan wien Frankrijk in zo grote mate zijn wederopstanding te danken heeft, werd heden 54 jaar geleden in Rijsel geboren.

Van zijn vader, die professor in de philosofie en Franse letterkunde aan het beroemde Jezuïeten-College te Parijs was, erfde hij al vroeg een liefde voor de studie in de wijsbegeerte. Ook nu leest hij nog steeds vóór hij gaat slapen gedeelten uit Schopenhauer, Nietsche, Hegel en Montaigne. Als kind was Charles volgens de uitspraak van een familielid „verschrikkelijk lastig". Als kind ook ontwikkelde de generaal zijn eerste belangstelling voor militaire aangelegenheden door met loden soldaten op de vloer van zijn slaapkamer te spelen. Hoewel er geen toeschouwer aanwezig was, die ons zou kunnen vertellen welke tactiek de kleine Charles toepaste, weten wij wel, dat zijn loden soldaten altijd het Franse leger voorstelden en dat hij altijd „blitze" op de slaapkamerlegers van zijn broers.

Het was dan ook bijna onvermijdelijk, dat hij op zijn 20ste jaar op St. Cyr — Frankrijks beroemde Militaire Academie — zou komen. Omdat hij zo lang was, werd De Gaulle door zijn kasgenoten „de sliersperge" genoemd. Charles was een goede leerling en daarom werd hem toegestaan na zijn beëdiging in 1912 zelf het regiment uit te zoeken, waarbij hij geplaatst wilde worden. Hij was toen dus 2de luitenant en hij koos het 33ste Infanterie-Regiment uit, omdat hij zo'n bewondering had voor den kolonel die het bevel daarover voerde. Die kolonel was Henri Philippe Pétain.

Toen Wereldoorlog I uitbrak werd De Gaulle al heel spoedig gewond. Dat gebeurde in Dinant op de 15de Augustus 1914. In Maart daaropvolgende werd hij opnieuw gewond, en in 1916 voor de derde maal. Bij die gelegenheid werd hij bovendien gevangen genomen. In zijn afwezigheid werd hem het „Croix de guerre" verleend met de volgende toelichting: „Een officier, die zich onderscheiden heeft door zijn hoge intellectuele en morele opvattingen.

Op de 2de Maart 1916 te Douaumont moedigde hij zijn compagnie aan tot een tegenaanval, terwijl de vijand na een verselijk bombardement zijn batterijen van alle kanten attaqueerde, en vocht hij in een woedend gevecht van man tegen man verder, hetgeen de enige methode was om te ontkomen, welke hij in overstemming vond met de eretraditie van het Franse leger. Hij werd zwaar gewond in dit gevecht. Als officier is Charles de Gaulle onvergelijkelijk in elk opzicht".

De officier, die deze toelichting voorlas, was generaal Henri Philippe Pétain.

Gevangene der Duitsers.

De volgende 32 maanden was De Gaulle krijgsgevangene van de Duitsers. Vijf maal ontsnapte hij, om telkens op een paar kilometer afstand van het gevangenkamp weer gepakt te worden. Na de oorlog werd hem de betrekkelijk zeldzame medaille des evadés toegekend, de zogenaamde „ontsnappingsmedaille". Als hij het nu over deze vijf ontsnappingspogingen heeft, zegt de „Sliersperge": Ik was zo lang, dat ze me kilometers ver wel moesten zien!"...

Na de wapenstilstand werd De Gaulle naar Warszawa gezonden om de Polen te helpen de bolsjewisten te verslaan. Zijn chef was toen generaal Maxime Weygand. Toen hij in Frankrijk terugkwam, werd hij leraar in de krijgsgeschiedenis te St. Cyr en kort daarna ging hij naar de Hogere Krijgsschool.

Als onderdeel van zijn studie daar werd De Gaulle naar Grenoble gezonden voor de manoeuvres. Hij kreeg de opdracht om het „blauwe" leger, dat Frankrijk voorstelde, aan te voeren tegen het „Rode" leger, dat Duitsland vertolkte. Dank zij De Gaulle zijn deze manoeuvres tot de vreemdste in de geschiedenis gaan behoren: de bedoeling van alle leger-manoeuvres is om op terrein de theorielessen van het afgelopen jaar in practijk te brengen. Op de Hogere Krijgsschool in Frankrijk werd den studenten geleerd, dat het doel van een defensieve oorlog is de indringers in een van te voren sterk verdedigd gebied te lokken — een compartiment-de-terrain — waar het geweervuur van den verdediger verre de overhand heeft en den aanvaller vernietigt. Op dit principe berustte de Maginot-linie. Doch, zoals De Gaulle dikwijls zei: Wat gebeurt er als de vijand weigert in een compartiment-de-terrain gelokt te worden".

Hij had eigen ideeën.

De Gaulle beproefde nu te Grenoble zijn eigen nieuwe opvattingen hierover. In plaats van zelf het gehele initiatief te nemen liet hij zijn staf een grote vrijheid. In plaats van zijn tanks en gevechtswagens langs het gehele front te verspreiden, concentreerde hij ze in een ongebroken linie. En tenslotte viel hij, in directe tegenspraak met alles wat hem geleerd was, het binnendringende Rode leger aan zonder te wachten tot dit hem aanviel! De manoeuvres eindigden enkele dagen later nogal verward met de terugtocht van het Rode leger, waarbij De Gaulle's Blauw leger het op Rood gebied achtervolgde.

Het nieuwtje van het ongewone succes van den jongen majoor veroorzaakte een schandaal in militaire kringen, en bereikte uiteindelijk Maarschalk Petain zelf. Ofschoon de Maarschalk al oud werd, was hij toch nog jong genoeg om talent te ontdekken als dat op zijn weg kwam, en hij zorgde er voor dat De Gaulle een serie lezingen kon houden voor zijn klasgenoten op de Hogere Krijgsschool. De Maarschalk zelf schiep een precedent door De Gaulle's eerste lezing bij te wonen. Toen De Gaulle eindexamen had gedaan op de Hogere Krijgsschool vroeg Pétain hem deel uit te maken van zijn eigen staf.

Hij ging schrijven.

Na zijn tweede nauwe relatie tot Pétain kreeg De Gaulle een taak in het bezette Rijnland. In 1929 werd hij op een geheime dienstreis gezonden naar de Franse verdedigingswerken in het Nabije Oosten. Na zijn terugkomst werd majoor De Gaulle benoemd tot algemeen secretaris van de Opperste Oorlogsraad.

Van deze hoge uitkijkpost af was hij in staat de toestand van de Franse defensie tussen 1932 en 1936 waar te nemen, zoals een ontdekkingsreiziger op een hoog plateau de beneden hem liggende vlakte kan bespieden. Wat hij zag gaf hem stof tot nadenken, en in 1932 nam hij met de publicatie van zijn eerste boek „Au fil de l'épée" (bekend als „De Philosofie van het Bevel") de eerste stap, welke hem zou brengen tot een volledige breuk met de traditionele philosofie van het Franse Opperbevel.

In 1934 werd dit openingsschot van den jongen majoor gevolgd door een donderend salvo, dat getiteld was: „Vers l'armée métier". Hiervan is thans nog de echo te horen. Het is het klassieke werk over de gemechaniseerde oorlog en daarenboven een van de meest profetische boeken, welke vóór de huidige oorlog uitgekomen zijn.

Ongelukkig genoeg was hij als de meeste profeten niet geëerd in zijn eigen land.

Pétain betitelde het boek als: „grapjes" Weygand noemde het „een laagstaande critiek". Er werden nog geen 1500 exemplaren van het boek verkocht.

In Duitsland echter vielen de ideeën van De Gaulle in goede aarde. In 1939 schreef generaal Heinz Guderian, die een jaar later de twee pantserdivisies aanvoerde welke de bres bij Sedan sloegen, een boek getiteld „Achtung Panzer", waarin hij fragmenten uit De Gaulle's boek aanhaalde en uiting gaf aan zijn erkentelijkheid jegens den schrijver.

Toen Philippe Barrès, die toen redacteur-Buitenland van de „Matin" te Parijs was, op het Neurenberger Partij Congres in tegenwoordigheid van Hitler een gesprek met Adolf Huehnlein, den bevelhebber van het Motor-corps van de Nazie Partij, had, vroeg deze hem: „En wat doet de grote Franse tank-specialist op het ogenblik?" Barrès antwoordde, dat hij niet wist wie Huehnlein daarmee bedoelde. Hierop vervolgde Huehnlein: „Wel ik bedoel De Gaulle, den man van wien wij alles geleerd hebben!"

Evenals millioenen andere Fransen heeft Barrès sindsdien De Gaulle leren kennen en waarderen. De eerste uitvoerige biografie van den leider der Vrije Fransen is te New York uitgegeven. De auteur is Philippe Barrès.

De instorting.

Toen de Duitse doorbraak eenmaal gekomen was in 1940 en de Franse leiding inzag wat zij aan De Gaulle had, kwamen zijn bevorderingen snel. Tenslotte werd hij Onder-Minister van Defensie onder Reynaud.

Terwijl Weygand al pleitte voor een wapenstilstand, probeerde De Gaulle Reynaud over te halen de oorlog van Engeland of eventueel van Noord-Afrika uit voort te zetten. Op Reynauds aandringen vloog De Gaulle naar Londen om daar voor de eerste maal Churchill te ontmoeten en deze ervan in kennis te stellen, dat Frankrijk de oorlog zou voortzetten.

Toen De Gaulle in Frankrijk terug was, werden de zittingen van het cabinet zo dramatisch, dat de Pétain-Weygand groep, die voor een onmiddelijke wapenstilstand was, De Gaulle van een zitting uitsloot, en Weygand weigerde De Gaulle een hand te geven.

Tenslotte verloor Reynaud de moed om de oorlog voort te zetten. Als laatste redmiddel stuurde hij De Gaulle weer naar Churchill, maar, toen de generaal de 16de Juni in Frankrijk terugkeerde met Churchills sensationeel voorstel een unie te vormen met Engeland, werd dit door het cabinet verworpen, en nam Reynaud zijn ontslag.

Pétain vormde nu een nieuw cabinet, dat om wapenstilstand zou vragen.

PAUL REYNAND
Tenslotte verloor hij de moed.

De volgende morgen vloog De Gaulle, vergezeld van zijn adjudant, luitenant Jeoffry de Courcelles voorheen lid van Weygands staf in Syrië, en van den Britsen generaal-majoor Edward Louis Spears, naar Londen.

Hoop op de toekomst.

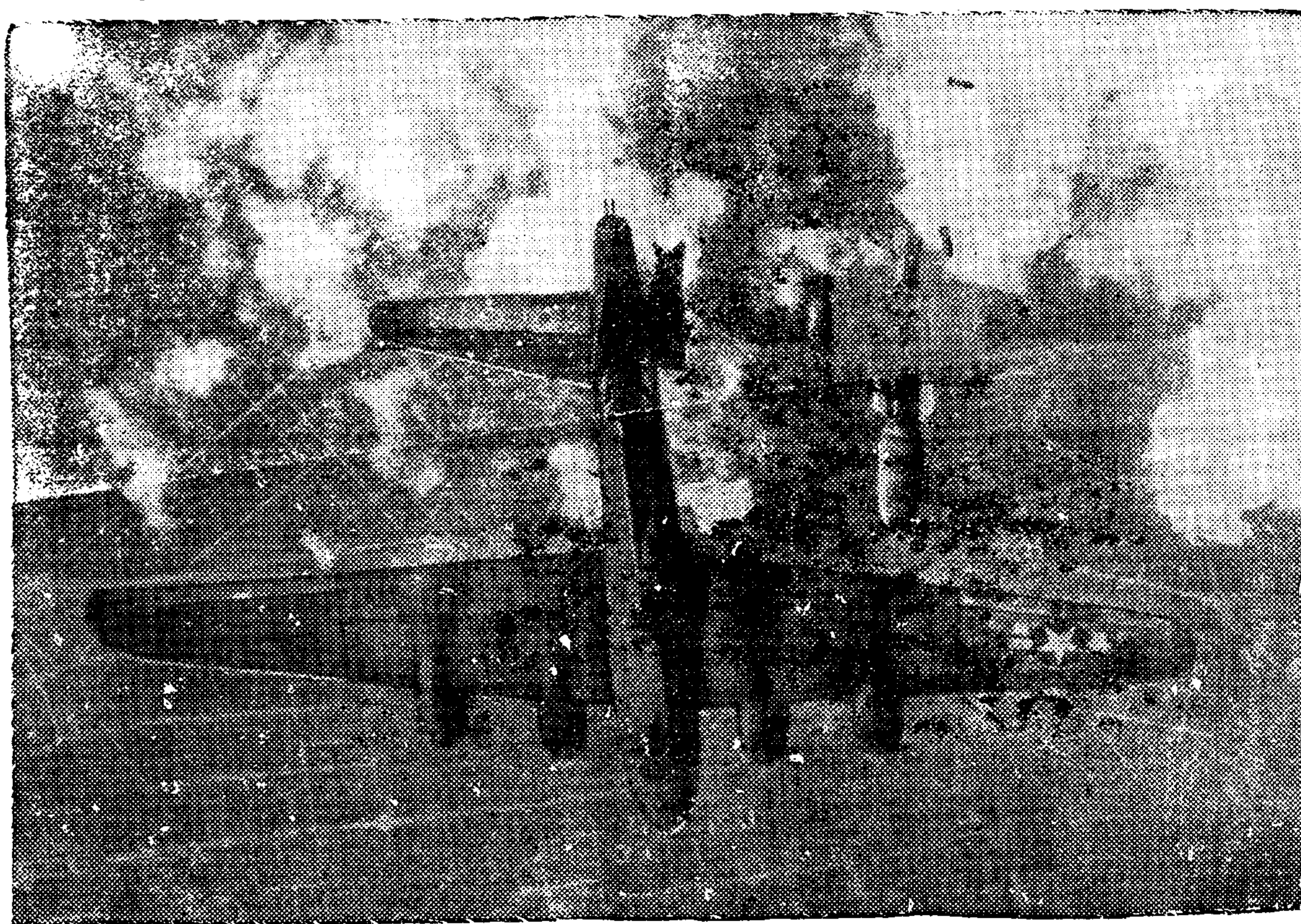
De jaren van de strijd in Noord-Afrika, het Nabije Oosten, Italië en tenslotte West-Europa liggen ons nog vers in het geheugen: Hoe De Gaulle zich door alle moeilijkheden wist heen te slaan al ondervond hij niet altijd die steun van zijn bondgenoten waarop hij gehoopt had.

Maar nu is dat alles voorbij. De Fransen, die hun hoop op „Le Grand Charlie" gesteld hadden, hebben dit niet tevergeefs gedaan.

Er zullen nog vele moeilijkheden moeten worden opgelost in Frankrijk. Doch als er iemand in Frankrijk is, die met enig kans op succes de eenheid in het land — waarop Churchill bij zijn laatste bezoek aan Parijs terecht aandrong — tot stand zal weten te brengen, dan is dat De Gaulle.

En als er iemand is, die het schip van staat met vaste hand zal weten te besturen in de komende crisisjaren, dan is dat De Gaulle, die in deze oorlog wel duidelijk bewezen heeft een staatsman met een krachtige wil en een vast karakter te zijn.

Roepen wij daarom met de Fransen, die hem tot hun leider gekozen hebben: „Vive De Gaulle!"

Een Vliegend Fort, dat in een dichte formatie vloog boven Duitsland, verloor onlangs een deel van zijn staart toen de bommenlading van het toestel erboven omlaag viel en één van de bommen de staart trof en afweek van het doel beneden. Het beschadigde vliegtuig bereikte veilig zijn basis.

The Song of Bernadette.

door

Mary Harden Looram

Als men mij vroeg welke de beste gift van het witte doek aan het mensdom is, zou ik zonder aarzelen antwoorden", „De film „The Song of Bernadette".

Deze bewerking van de roman van Franz Werfel [1]) verdient terecht de eenstemmige lof van alle beroepscritici, die van welk geloof ze ook waren, hebben verklaard, dat deze film de „grootste film is die ooit gemaakt is". Dit nu is een film die zal spreken tot den gelovige en den twijfelaar, den Katholiek en den niet-Katholiek, den Jood en den niet-Jood. De mensen zullen de cinema verlaten met een sterker geloof, een diepere ootmoed, een vuriger hoop en een meer Christelijke liefde.

„The Song of Bernadette" met haar geestelijke aantrekkingskracht, zal de mensen in grotere verrukking achterlaten dan zij ze reeds vond.

Dit tere prentenspel op het witte doek, gebracht door de 20th Century Fox, uit het sprekende verhaal van Werfel, behandelt op een zachte en bezielende manier en zal ongetwijfeld meer opbrengen dan elk product, tot nu toe door de filmnijverheid op het witte doek gebracht. Dat de film „om zich heen gegrepen heeft" als een „grote band", bewijst dat het bovennatuurlijke ons nog steeds kan aangrijpen en zijn uitwerking kan hebben zelfs in de verwarde en ongelovige harten.

Een menselijk verhaal.

Met traditionele eenvoud en rijkdom aan détails wordt hier een diep menselijk verhaal ontbuld. De persoon waaromheen alles draait is een arm boerenmeisje, door God bestemd om een uitverkoren Vat van Genade te zijn.

Het doek doet voor ons de ervaringen van Bernadette en de in vloed hiervan op het boerenvolk, de ambtenaren van het dorp en de geestelijkheid, herleven. De personen zijn typen. Zij bewegen zich voort over het doek als de Pelgrims uit „Canterbury Tales", en worden aan de vergetelheid prijsgegeven, wanneer zij niets meer betekenen voor het materieel of geestelijk belang van het verhaal.

De eerste verschijning — als in de nis van een rots, vlak bij de vuilnisbelt van Masabielle, waar een diepe glans bleef hangen, als of er het goud van machtige zonnestralen achter gebleven was, en in dit schone licht stond Onze Lieve Vrouw" — is de vonk die een intens conflict tussen Geloof en twijfel doet ontstaan. Deze twijfelzucht is door het zeer kundige werk van régisseur en directeur op fijne wijze geschetst, maar wordt nergens belachelijk gemaakt.

De dokter dien men uitgestuurd had om Bernadette te observeren bij de grot, antwoordt, wanneer de ambtenaren hem vragen of hij gelachen heeft: „Neen, er hing iets rondom haar persoon, dat alle lachen weerhield. Haar verrukking was zo intens, dat ik bijna de indruk had dat ik zag, wat zij zag."

Als het geloof van Bernadette en dat van haar omstanders verlevendigd en bevestigd wordt door wonderen, de verschijnselen, waarmede bovennatuurlijke gebeurtenissen steeds gepaard gaan, komt het zeer voorzichtig kerkelijk gezag om haar te verontmoedigen. De Bisschop van Tarbes zelf was de grootste tegenstander: en het gehele Kerkelijk gezag stond achter hem; hij handelde met de nodige voorzichtigheid om elk mogelijk bedrog of bijgeloof uit de weg te ruimen.

Bernadettes geloof en standvastigheid, weerstond de vuurproef van de tijd. Haar zacht aanhouden op de echtheid van haar visioen, haar ontwapenende antwoorden aan de cynische autoriteiten van het stadje, het bijna onmiddellijk antwoord van haar Vrouwe op de uitdaging van den Bisschop van Tarbes, haar korte, maar vruchtbare leven in het klooster, dit alles wordt met de grootste schittering afgebeeld.

Een weefsel schoon en harmonieus, als een geestelijke mozaïek.

In het biezonder is hier lof verschuldigd aan de prachtige leiding van Henry King, een kunstenaar van de eerste rang, die met ongelooflijke smaak en voornaamheid weet te leiden. Ook aan Jennofer Jones is lof verschuldigd. Haar schoonheid is de weerspiegeling van een goede geestelijke qualiteit, een schoonheid die in staat is om de innerlijke zuiverheid en glans uit te drukken. De passage van het visioen is een prachtig stuk werk.

Door de eeuwen heen is de Onbevlekte Ontvangenis verheerlijkt in zang en gedicht. In het marmer van den beeldhouwer en de verf van den schilder blijft haar glorie in alle luister vereeuwigd.

Het boek en de film.

Werfels roman was een prachtig stuk werk, een lied, uitgezongen door één die niet van hetzelfde geloof is als Bernadette [2]), tot allen die min of meer vergeten zijn dat de Hemel zich kan nederbuigen tot de aarde en dat de aarde ten Hemel kan worden opgeheven.

De bewerking van dit boek voor het witte doek kan eveneens een prachtig stuk werd noemen.

George E. Sokolsky schreef hierover in de New York Sun:

„Ik zag een film die de geest van God bevat......"

„Verrukkelijke waarheid, schoonheid van geloof, vertrouwen in een levenden God, spraken uit iedere centimeter van deze mica-rol.

Want hier wijst de film zich geheel toe aan de geest, en brengt den toeschouwer in ontroering. De film is een wonder op zichzelf."

Sedert het Derde Concilie van Baltimore de Onbevlekte Maagd Maria tot Patrones van de Katholieke Kerk in de Verenigde Staten uitriep is de devotie tot haar met grote snelheid gegroeid. In October 1942 heeft de Heilige Vader de gehele wereld plechtig toegewijd aan het Onbevlekte Hart van Maria. Bij die gelegenheid sprak Hij het schone gebed uit waarvan ik hier een gedeelte aanhaal.

„Aan U, aan Uw onbevlekt Hart wijden wij als gemeenschappelijke Vader van het Grote Christelijk gezin, als Plaatsbekleder van dengene aan Wien alle macht is, zowel in de Hemel als op de aarde, en van Wien wij de zorg over de zielen die Hij door Zijn kostbaar Bloed heeft vrijgekocht toevertrouwd hebben gekregen niet alleen in vereniging met de Heilige Kerk, het Mystieke Lichaam van Uwen Jezus, dat overal lijdt en bloedt, en op zoveel wijzen geofferd wordt — maar ook in vereniging met de gehele wereld, door wrede tweedracht uiteengescheurd — verteerd door vlammen van haat, slachtoffer van haar eigen verdorvenheid."

Moge het licht van deze film de Moeder van het Licht der Wereld" beter aan de mensen bekend maken.

Moge het licht van deze film de „duisternis waarin de aarde gedompeld is", waarover onze Heilige Vader Pius XII sprak in zijn eerste encycliek, helpen verwijderen. (The Brooklyn Tablet)

[1] Over de Engelse uitgave van The Song of Bernadette bevat Dagblad Amigoe di Curaçao van 11 Augustus 1942 een uitvoerige bespreking. Ter gelegenheid van het verschijnen van de Franse uitgave werd er in Dagblad Amigoe van Curaçao van 26 Maart 1943 nogmaals een artikel aan gewijd. — Redactie Amigoe.

[2]) Dat Werfel van het Joodse geloof en ras is is de algemene mening en in feite zegt hij zelf in het voorwoord tot de Engelse zowel als de Franse uitgave „hoewel ik geen katholiek ben, maar een Jood". Volgens het Katholieke Lectuur-Repertorium, deel III, blz. 1666, is Werfel echter katholiek en is hij reeds in 1932, dus voor het nazie-regiem, gedoopt! — Redactie Amigoe.

CURAÇAO

BRITSE CONSUL IS ER.

De Heer McIlroy Vibert, consul van Groot-Britannië is op Curaçao aangekomen.

OUDHEUSDEN OP DOORREIS.

Dezer dagen is op Curaçao aangekomen de Heer Albert Oudheusden, die vroeger te Willemstad woonachtig was. Thans is de Heer Oudheusden als accountant werkzaam in New York. Als zodanig heeft hij enige tijd geleden Curaçao bezocht. Thans is hij op reis naar Suriname, waar hij drie weken zal vertoeven. Ook op zijn terugreis in December zal de Heer Oudheusden enkele dagen op Curaçao doorbrengen.

„DAT DOET DE DEUR DICHT".

De revue van O. en O. een succes.

Binnen 13 weken tijds heeft het ijverige hoofd van de Dienst van O. en O., Luitenant ter Zee 2e klasse Johan de Goederen, een revue in elkaar weten te krijgen, welke klinkt als een klok. Een volle Stadsschouwburg aanschouwde en beluisterde gisteravond gedurende bijkans vijf uren het spel, dat door de 73 deelnemers van deze revue geboden werd...... en genoot. Onder de aanwezigen bevond zich Zijne Excellentie de Gouverneur. Voorts was er de Voorzitter van de Staten van Curaçao, de Heer John Horris Sprockel, een reeks hoge militairen en hoogwaardigheidsbekleders alsook Mevrouw L. Stahel—Jordi, le Luitenant bij de Stads- en Landwachten in Suriname, die met vrijwilligsters op doorreis is naar Australië.

Het programma dat geboden werd, was rijk aan afwisseling, rijk aan muziek, zang en dans, rijk aan frisse humor en rijk aan kleuren. Er moet werkelijk hard gewerkt zijn door de organisatoren en deelnemers om de meer dan tien taferelen op tijd kant en klaar te krijgen en zo vlot te doen verlopen als gisteravond ongetwijfeld het geval was. Zo wekt het ook bewondering, dat men vier dagen achtereen — de algemene repetitie inbegrepen — voorstellingen zal geven teneinde onze militairen voor de handelingen ontspanning te brengen en tevens der burgerij iets behoorlijks te bieden.

Het moet heus een hele opoffering zijn voor de mensen, die bovendien nog een zware dagtaak te vervullen hebben. Velen behoren niet tot de weermacht en kunnen dus niet speciaal vrij gemaakt worden voor deze uitvoeringen en zij die wel tot de weermacht behoren, hebben natuurlijk buiten de muren van de voorstelling nog werk te verzetten, dat hiermede verband houdt.

Een speciaal woord van lof komt toe aan de Heer H. A. G. Geenen, die de decors verzorgde. Dit onderdeel van het geheel was werkelijk áf. Wij weten niet wat meer te prijzen: de aankleding bij de Russische, Mexicaanse, Noordamerikaanse of Curaçaose scènes, om er enkele op te noemen, die biezonder opvielen.

De costuums waren evenzeer met smaak gekozen en pasteurig bij de aankleding van het toneel. Niets schijnt gespaard te zijn, opdat men zo goed mogelijk voor de dag zou komen.

Bij het Perzische tafereel werden zelfs levende slastdieren op de planken gebracht en de Wereldreiziger A. v.d. Berg en W. J. Geerling sleepten zelfs een levende bok voor het voetlicht.

Deze beide Heren droegen een groot deel van het spel. Zij vormden als het ware de band tussen de verschillende nummers en in ruime mate zijn zij aansprakelijk voor het geoogste succes. Vooral Geerling toonde weer hoe uitgeknipt hij is voor de taak om het publiek vrolijk te houden.

Te oordelen naar de reactie vielen vooral de taferelen van Mexico, Arabië en Zuid-Afrika in de smaak. Felipe Delvaile heeft een waardige partner gevonden in Annie Korevaer. Hoewel het Latijnse temperament bij haar minder sterk uitkomt, zong zij de Spaanse liedjes op voortreffelijke en klare wijze.

Het is natuurlijk onmogelijk om alle nummers stuk voor stuk te bespreken en om alle bij name te noemen. De danseresjes, de muzikanten, de zangers, zij kweten zich naar tevredenheid van hun taak.

De Heer B. C. van Leeuwen dient evenwel in het biezonder genoemd te worden om zijn weergave van den Verkeersagent (een nummer, dat wij reeds eerder zagen, maar toch weer aantrekkelijk was) en zijn Radioschets. Velen in de zaal kregen tranen in de ogen van het lachen. De Radioschets is iets nieuws. In dit nummer verzorgt de Heer van Leeuwen een kinderuurtje en een kookpraatje voor de omroep van de Kukurom.

Als wij tenslotte het orkest onder leiding van Antonie Dimmendaal noemen, dan is dit zeker niet omdat de praestaties van deze groep het minst waren. Wij zouden juist het omgekeerde willen beweren. Behalve dat de uitgekozen stukken in de smaak vielen, werden zij op uitnemende wijze ten gehore gebracht. Keer op keer moest het orkest dan ook het applaus van de toehoorders in ontvangst nemen.

De bloemstukken, die aan het eind van de avond uitgereikt werden, waren zeker ten volle verdiend. Er is veel gewerkt en een goed resultaat bereikt. Natuurlijk waren er fouten, doch wij willen in aanmerking nemen, dat alles amateurswerk is.

Wel geloven wij, dat de voldoening groter zou zijn, indien hier en daar wat gesnoeid was, waardoor de lange duur van de voorstelling tevens tot een normale tijd zou zijn teruggebracht.

„Dat doet de deur dicht" is niettemin een succes voor regisseur D. H. de Jongh en zijn troep.

SALARIS DER ONDERWIJZERS 4e KLASSE.

Bij Besluit van 3 November 1944 is een nieuwe salarisschaal vastgesteld voor de onderwijzers 4e klasse. Zij beginnen met een salaris van f 1440.—. Na 5 jaar wordt er verschil gemaakt tussen het salaris van een gehuwden en een ongehuwden onderwijzer 4e klasse. De ongehuwde krijgt 1896 G. en de gehuwde 1920 G. Na 10 jaar wordt het salaris van een vierderanger 2328.— G. ongehuwd en 2520.— G. gehuwd. Na 16-jarige dienst is het hoogste salaris bereikt 2724.— G. voor een ongehuwden en 3240.— G. voor een gehuwden vierderanger. Deze nieuwe salarisregeling werkt terug tot 1 Juli 1943.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale: Op 2 en 3 December as. zal een Victory-elftal van de K.S.C. enkele wedstrijden op Aruba spelen. Dit elftal speelt Zondag, 26 November om 10 uur een oefenwedstrijd tegen Jong Suriname.

— Don Bosco-Kring: Zondag as. vergadering van de Don Bosco-Kring (oud-leerlingen van Brakkeput). De auto vertrekt om 9 uur van het Brionplein en rijdt over de brug langs Pietermaai.

WERELD NIEUWS

— Wes Gallagher seint uit Duitsland, dat het Noordamerikaanse leger het hoge terrein veroverd heeft, dat uitzicht biedt op Linnich en Jülich. Men voert tegen een hevige weerstand. Lurvogt werd genomen en er wordt gevochten om Fronhoven.

— Noordamerikaanse voetsoldaten hakken zich een weg in de defensies van Limon op het eiland Leyte. Het is duidelijk, dat de Japanners van plan zijn hun stellingen te behouden ten koste van alles. Eén voor één worden de vijandelijke sterktepunten echter opgeruimd.

PASSIEF VERZET IN SALVADOR.

Berichten uit Salvador geven te kennen, dat er een algemene staking begonnen is tegen den Salvadoriaansen President Osmin Aguirre Salinas (Guatemala, (AP) 21.11).

EEN RAAD VOOR CARAIBIE.

door

Leslie Highley.

De vestiging van een regionale raad om de vredesorganisatie bij te staan zal mogelijk overwogen worden bij de volgende Westindische Conferentie in het begin van het volgend jaar. De raad zal adviseren en aanbevelingen doen over sociale en staatshuishoudkundige mogelijkheden van de volken in dit gebied aan het bestuurslichaam van de na-oorlogse organisatie. Deze regionale raad kan als voorbeeld dienen voor koloniale gebieden in andere delen van de wereld.

Een zegsman voor de Engels-Amerikaanse Caraïbische Commissie zeide, dat datum en plaats voor het houden van de volgende Westindische Conferentie nog niet bepaald zijn, doch dat deze aangelegenheid overwogen wordt.

De mogelijkheid bestaat ook voor een vroegere conferentie over speciale vraagstukken, het gebied betreffende, zoals publieke gezondheid en quarantaine.

Deze bijeenkomst — aldus legde men uit — zal langs dezelfde lijnen plaatsvinden als die van onlangs in Mayaguez (Puerto Rico) over het grondbezit. Deskundigen van de Britse, Noordamerikaanse en Nederlandsche bezittingen alsook van de Dominicaanse Republiek, Cuba en Haïti kwamen daar bijeen. (Washington, (AP) 21.11).

HET BOMBARDEMENT OP KIOESJOE.

Het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse 20e luchtmacht maakte bekend, dat een grote strijdmacht van B-29 bommenwerpers, behorende tot het commando van Generaal Majoor Curtis LeMay, de grote vliegtuigfabriek te Omura op het eiland Kioesjoe heeft gebombardeerd.

Wegens het ongunstige weer moest een deel van de aanvallende strijdmacht afzien van het oorspronkelijke doel; deze vliegtuigen vielen de havenbedrijven te Nanking en Sjanghai aan. 20 Japanse vliegtuigen werden neergeschoten; voorts werden nog 16 Japanse toestellen vermoedelijk vernield en 19 beschadigd. Het was nog te vroeg om vast te stellen of de Noordamerikaanse strijdmacht verliezen leed (Washington, (AP) 21.11).

De radio van Tokio zeide, dat 70 of meer Superforten in twee golven de gebieden van Nagasaki en Omura aanvielen en dat felle luchtgevechten ontstonden. Men beweerde, dat 14 Superforten neergeschoten werden en 11 vermoedelijk (New York, (AP) 21.11).

Superforten hebben in grote sterkte het Japanse eiland Kioesjoe aangevallen.

Als Bevelhebber van de 20e luchtmacht gaf Generaal Henry H. Arnold een korte verklaring uit waarin beloofd werd dat meer inlichtingen verstrekt zullen worden zodra de resultaten bekend zijn. Ook zullen dan eventuele verliezen van de grote bommenwerpers worden genoemd.

Het eerste bericht zeide enkel, dat een grote strijdmacht van B-29 op Kioesjoe industriële doelen op Kioesjoe aanviel. De vliegtuigen kwamen van bases in China.

De radio van Tokio bevestigde de aanval. Bij vorige aanvallen de B-29's op Kioesjoe was het grote vliegtuigcentrum Omura het voornaamste doel.

Op 25 October werd Omura hard getroffen en op 11 November keerden de B-29's terug om alle installaties stuk te slaan die nog overeind gebleven waren. Kioesjoe is het meest Zuidelijke van de eilanden welke Japan vormen. (Washington, (AP) 21.11).

DONALD NELSON.

Donald Nelson is benoemd tot „persoonlijke vertegenwoordiger" van President Roosevelt met cabinetsrang en met een kantoor in het Witte Huis [illegible].

De [illegible] bevestigd in een [illegible] dat Nelson vroeger Directeur van de Oorlogs Productieraad van de Verenigde Staten [illegible] zijn tweede missie naar [illegible] en op [illegible] Chinese Oorlogs Productieraad te vormen. De [illegible] den President [illegible] dat hij de [illegible] zal mogen [illegible] looft, dat ook [illegible] maakt van een [illegible] de Stille Oceaan [illegible] uit China. [illegible] op Nieuw Zeeland of Australië (Washington, (AP) 21.11).

ARGENTIJNSE MISLUKKING.

Een zeer goede ingelichte bron te Montevideo deelde aan een vertegenwoordiger van de Associated Press mede, dat het Argentijnse verzoek om een bijeenkomst te doen houden door de Amerikaanse Ministers van Buitenlandse Zaken, teneinde Argentinië's positie te overwegen, als een volledige mislukking kan worden beschouwd. De meeste republieken van het Westelijk Halfrond zouden tegen het Argentijnse voorstel zijn (Montevideo, (AP) 21.11).

MAURICE CHEVALIER VAN BLAAM GEZUIVERD.

De cabaret-artist (en vroeger filmacteur) Maurice Chevalier is van alle blaam gezuiverd voor toekomstige verrichtingen door de Bond van Cabaret Artisten. De verklaring zeide, dat de beschuldigingen tegen hem omtrent samenwerking met den vijand ongegrond bleken. Het gedrag van den zanger werd goedgekeurd door de verzetbeweging (Parijs, (AP) 21.11).

ROOSEVELT IN DE „VELIGHEIDS RAAD".

In Washington overweegt men om thans Roosevelt en vervolgens zijn opvolgers naast het presidentschap ook de vertegenwoordiging op te dragen in de Veiligheidsraad, zoals die te Dumbarton Oaks werd ontworpen. Deze maatregel zou het nemen van snelle besluiten bevorderen en door zijn presidentschap is een president der Verenigde Staten steeds beter in staat de steun van het Congres voor het te stichten internationale lichaam te verwerven.

Een waarnemend afgevaardigde zou dan namens den president voortdurend in de Veiligheidsraad zitten, wanneer deze maatregel voorwerp van bespreking zal zijn bij de komende ontmoeting van Roosevelt, Stalin en Churchill. Zij voegt eraan toe, dat het niet onmogelijk is, dat voorgesteld zal worden, dat ook andere landen zich door hun leiders laten vertegenwoordigen (Washington, (AP) 21.11).

FRANKRIJK WACHT OP ROOSEVELT.

„Frankrijk is buitengewoon dankbaar voor de Noordamerikaanse bijdrage aan de Geallieerde oorlogsinspanning en wacht met ongeduld op het bezoek van Roosevelt."

Aldus deelde de Minister van Buitenlandse Zaken Georges Bidault aan de Raad van Advies mede bij de opening van een driedaagse bespreking der internationale situatie.

„Wij wachten den President in ons midden af en ik hoop dat hij spoedig komen zal.", zo zeide de Minister en de vergaderden applaudisseerden enthousiast.

„Geheel Frankrijk heeft met geestdrift zijn herkiezing voor een vierde ambtsperiode begroet", vervolgde de Minister. „Niemand onzer kan vergeten wat door de Verenigde Staten is gedaan en met welk een moed, geest en opoffering van belangen. De voorlopige regering zal dat nooit vergeten."

Bidault beschreef de toekomstige reis van De Gaulle en zichzelf naar Moskou als „van groot belang voor de toekomst van Frankrijk, de vrede en de wereldrust, aangezien Rusland een positie van uiterste belangrijkheid moet bekleden in het naoorlogse Europa."

De Minister zeide, dat Frankrijk tegen een exclusief Westers blok is, dat „de landen zou afwijzen, welke niet de boorden van de Atlantische Oceaan raken." Doch hij verklaarde zich voorstander van een allantie in het Oosten. „Wij zullen ons nooit laten beperken tot West-Europa aangezien wij vele morele en politieke belangen hebben in Oost-Europa", zeide hij (Parijs, (AP) 21.11).

ENGELSE SCHRIJVER IN FRANKRIJK GEVAT.

In diplomatieke kringen verluidt, dat de schrijver Pelham Grenville Wodehouse met zijn echtgenote door de Franse autoriteiten in hechtenis is gesteld. De reden is niet bekend. Wodehouse en zijn vrouw werden voor de Duitsers uit Frankrijk verdreven werden van Berlijn naar Parijs [illegible] (Londen, [illegible]) [illegible]

Laatste nieuws

— De Poolse troepen in Italië, die enkele dagen geleden de Monte Fortino verloren bij een Duitse tegenaanval, hebben deze berg heroverd alsook de Monte Piano. Aan de rechterzijde van de Polen namen de Britse troepen Castiglione.

— In Metz wordt nog tegenstand geboden op het Ile du Sauley. Het Duitse garnizoen van Fort Queleu in het Zuidoostelijk deel van de stad heeft zich overgegeven. Ten Zuid-Westen van Metz werd voortgang gemaakt ten Noorden van Falkenberg. Tegen een instortende vijandelijke tegenstand rukte de Noordamerikaanse [illegible] infanterie 23 kilometer op aan een breed front ten Oosten van Sarebourg. De defensies voor de Saverne-pas in de Vogezen zijn gepasseerd. De vijand liet veel materiaal liggen en trekt zich snel terug. Vele dorpen in een gebied van meer dan 250 vierkante kilometer werden bevrijd bij de Geallieerde opmars, aldus meldt het Geallieerde Hoofdkwartier.

VERKIEZING KAMER VAN KOOPHANDEL.

Bij de hedenmorgen gehouden verkiezing van de Kamer van Koophandel werden 316 stemmen uitgebracht.

S. A. L. Madaro	287 st.
F. Vreugdenhil	285 st.
A. Troost	273 st.

LUX.

Het November-nummer van Lux stelt allereerst, en zoals wij ook bij de Verklaring van het Noordamerikaanse episcopaat aantekenen, juist op tiid, de vredes-werkzaamheden der laatste pausen in het licht.

„Men heeft — zo schrijft „Lux" — de betrekkingen tussen de volken willen regelen door een nieuw recht, dat steunde op het utiliteitsprinciep, op het heersen van geweld, op de eenmaal voltrokken feiten en op andere stellingen, welke een verloochening inhouden van de eeuwige en onveranderlijke wetten van de rechtvaardigheid. Dat is de hoofdoorzaak, waarom Europa in zulk een deerniswaardige toestand gekomen is".

Paus Benedictus XV heeft ,in zijn Vredesnota van 1 Augustus 1917 als grondbeginsel in plaats van het physieke wapengeweld, **de zedelijke macht van het recht,** zoals Pius XII in zijn laatste rede ook zeide en zoals de Noordamerikaanse verklaring eveneens bepleitte/onde.

Tot bereiking van dit doel wees Benedictus XV drie middelen aan:

1) Een gelijktijdige en wederzijdse m.a.w. internationale vermindering van bewapening door de mogendheden volgens regelen en garanties, die nader dienen te worden vastgesteld, waarbij men geen grotere strijdmacht op de been zal houden, dan nodig is voor de handhaving van de orde in de staat.

2) De oprichting van een internationaal arbitrage-hof, waarvan de taak zal zijn het behoud van de vrede.

3) Er moeten maatregelen worden vastgesteld met betrekking tot een staat die weigeren zou de internationale vraagstukken aan arbitrage te onderwerpen of die beslissingen niet aanvaarden zou.

Drie grondslagen voor de verzekering des vredes.

Lux wijdt in zijn hoofdartikel hieraan een buitengewoon goede bespreking en noemt o.a. de afschaffing van de dienstplicht door overeenkomst tussen de beschaafde naties als middel tot vermindering van bewapening (alleen menen wij, dat „Lux" zich vergist, wanneer het zegt dat in 1814 voor het eerst de dienstplicht is ingevoerd.

Vergissen wij ons niet, dan heeft de Nationale Conventie in 1793, toen Napoleon nog artilleriekapitein was, reeds de dienstplicht voor alle ongehuwden en weduwnaars tussen 18 en 40 ingevoerd).

Als andere punten, in onverbrekelijk geheel met de **vermindering der bewapening,** c.q. afschaffing van de dienstplicht, noemt „Lux" **rechtszekerheid door scheidsgerecht** en **sancties** (economische boycot). Dit alles moet natuurijk door gemeenschappelijk overleg van allen plaats vinden. Thans verschijnen er steeds nieuwe plannen voor „de nieuwe wereldorde", in zulk een getale, zegt „Lux", dat zij voor de hersenen der grote meerderheid eenvoudig niet meer te verwerken zijn.

„Van alle ontwerpen voor een wereldvrede, is het vredesplan der Pausen het enige dat de grondoorzaak begrijpt van de ziekte, waaraan de wereld lijdt en waarvan ze verlangt genezen te worden.

Sinds de dagen van de Hervorming is het Christendom in stukken gescheurd door een geest van overdreven nationalisme. In de 19e eeuw predikte het Materialisme, aangehitst door een misbruiken van de evolutie theorie, de leer van het geweld: the sur-vival of the fittest en de verheerlijking van de naties".

„De tegenwoordige Paus is nog verder gegaan dan het enkel vaststellen van de grondbeginselen, om duidelijk aan te tonen, wat soort van vrede de wereld nodig heeft.

In Zijn kerstboodschap van 1939 stelt Hij de rechten vast der naties, in het biezonder de kleine.

Op de eerste plaats, zo zeide Hij, is een fundamentele eis voor een eerzame rechtvaardige vrede het levensrecht en de vrijheid van alle landen, groot of klein, sterk of zwak. De wil om te leven in het ene land mag nimmer het vonnis van een ander land of volk zijn. Waar de wereld de gelijkheid dezer rechten is vernietigd, beschadigd of zelf maar in gevaar is, daar vereist de juridische orde herstel, niet door middel van het zwaard der zelfzucht, maar óp een basis van het recht".

Na een ontleding van de Vijf pauselijke punten en het Atlantisch Handvest concludeert „Lux" dat er grote overeenstemming tussen beide bestaat, maar in een opzicht niet, want overeenkomsten, zegt de Paus, zijn gedoemd tot mislukking, wanneer regeerders en volken niet de geest hebben van goede wil en **wanneer zij niet de menselijke wetten in overeenstemming brengen met de heilige en onschendbare wetten van God".**

De wet is er voor de goeden".

Pater M. Möhlmann O.P. bestrijdt in een tweede artikel de citaten, die door Mr. Orestes Burghardt indertijd aaneengerijd waren ter bestrijding van het ontwerp-landsverordening waarin de echtscheiding bij onderlinge overeenkomst moeilijker werd gemaakt. Allereerst zegt de redactie van Lux in een inleiding tot dit artikel, dat men natuurlijk evengoed een rij citaten kan zoeken die het ontwerp steunen. Zij heeft er een reeks en herhaalt wat de Voorzitter der Staten al zeide, dat men zeer voorzichtig moet zijn met citaten en aanhalingen. Pater Mölmann bespreekt echter de citaten voor wat zij zijn. Hij schrijft:

„Want de beweringen van deze rechtsgeleerden zijn vaak op zulk een verbijsterende wijze gespeend van juist inzicht en logica, dat zij alleen al om wille van de waarheid niet zonder repliek mogen blijven, afgezien nog van het feit, dat dit wonderlijk mengsel van juridische autoriteit en filosofische incompetentie niet na kan laten de verwarring te vergroten, welke met betrekking tot algemene begrippen als moraal, recht en wet, en de problemen die daarmee samenhangen, het brein der hedendaagse intellectuelen vertroebelt."

Allereerst bepaalt de schrijver de begrippen natuurwet, menselijke wet, zedenwet en positieve wet.

„Het eerste en voornaamste doel van de positieve wet is, aan de onderdanen voor te stellen, hoe de zedenwet hier en nu, gezien de heersende omstandigheden van plaats en tijd, in practijk gebracht moet worden. Daardoor verkrijgt de positieve wet, vóór ieder menselijk imperatief, en vóór iedere physieke straf als sanctie, de zedelijke verplichting, die haar onderhouding bij de onderdanen urgeert.

Slechts voor de zwakken, de kwaadwilligen, voor degenen, die de zedelijke verplichting niet achten, is de straf als middel tot urgentie toegevoegd. **De wet is dus op de eerste plaats voor de mensen van goeden wil.** Over hen, die slechts door middel van de straf tot haar vervulling gebracht worden, heeft zij minder macht. Terwij zij t.o. hen, die zelfs de straf niet vrezen, geheel machteloos staat".

Hieruit concludeert de schrijver, dat de mening van vele door Mr. Burghardt aangehaalde juristen, die het doen voorkomen, alsof de wet op de eerste en voornaamste plaats ingesteld moet zijn op de kwaadwilligen, in zefs op de meest gewetenlozen, **niet houdbaar** is.

De eigenlijke zin van de positieve wet is de formulering van het zedelijk goede, gezien de heersende, concrete omstandigheden. Haar praeventief of repressief, in het algemeen, haar paedagogisch karakter komt slechts op de tweede plaats".

De wetgever moet dus in de eerste plaats zorgen dat zijn wetten overeenkomen met de zedenwet. Natuurlijk mag de wetgever nimmer iets verkeerds doen om anderen van het verkeerde af te houden. De zedenwet is en blijft de norm en het gezag van het positieve recht.

Vooral om deze laatste paedagogische eigenschap is het van belang, dat de wet zich niet laat meeslepen door het wegebbend peil der zedelijkheid van de onderdanen, maar zelf respectvol gehoorzaamt aan de zedenwet. De onderdaan zal er door deze beginselvastheid toe gebracht worden, eerbied te hebben voor de wet, niet alleen als hij ze gehoorzaamt, maar ook als hij ze overtreedt.

Nu is de kern van de wet niet iets dat valt onder de jurisprudentie, maar onder de scientia moralis. De exclusieve specialisatie van academici — wij wezen er in ander verband al vaker op: de theologen hebben momenteel nog de meest universele scholing — leidde er toe, dat „eenzijdig ontwikkelde geesten alle problemen, ook die, welke buiten het gebied liggen, waarop zij specialist zijn, bezien van uit hun vak-standpunt en ze willen oplossen met methoden, die uitsluitend in hun vak van gelding zijn. Zo ontstond de typische dokters-ingenieurs-, juristen-mentaliteit, die elk den mens en de menselijke problemen door de bril van hun vak plegen te bezien, met alle kortzichtigheid en zelfs dwaling die hiervan het gevolg is".

Uit de citaten blijkt nu, dat hun schrijvers het zedelijk goede uit het oog verloren hebben, dat de juristen met hun technisch apparaat te verdedigen hebben tegen het onstandig eigenbelang der onderdanen".

Immers zij miskennen het huwelijk in de instandhouding van het menselijk geslacht. Wanneer het daarnaast nog in andere behoeften voorziet, door aanvulling der wederzijdse onzelfgenoegzaamheid en door de bevrediging der sexuele hartstochten, dan zijn dat behoeften, die den mens met het oog op de instandhouding van de soort gegeven zijn.

Dat de familie, waaruit de kinderen ontsproten, het van nature daartoe bestemde milieu is, behoeft geen betoog. Doch ook wanneer zij volwassen zijn, hebben zij de oude huiselijke haard nog nodig. Zij vormen zelf nieuwe gezinnen en tussen al deze kernen bestaat een vriendschappelijke saamhorigheid, die het ruggemerg van de sociale orde is.

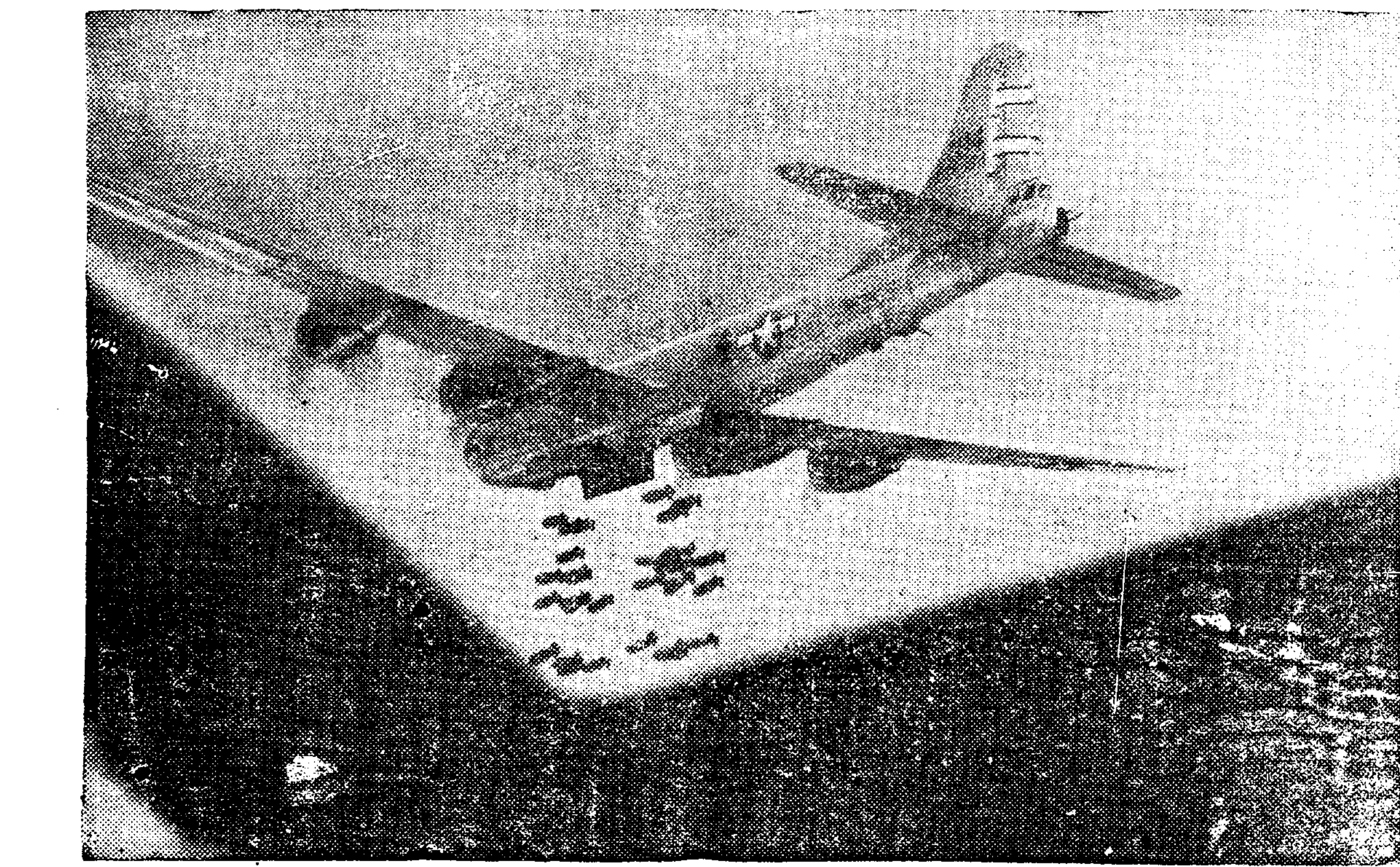
De onontbindbaarheid van het huwelijk is dus veel meer dan een wenselijk ideaal: het is een wet, die allen verplicht. Elk argument, ontleend aan de urgentie der problemen, die in het huwelijk ontstaan, wanneer dit niet meer volgens zijn voornaamste doel beleefd wordt: overspel, twist, mishandeling, verwaarlozing en dergelijke, kunnen opgelost worden met handhaving van de huwelijksband, bewijzen zeker niet meer dan de wenselijkheid van scheiding van tafel en bed in sommige gevallen.

Heel raak zegt Pater Möhlmann daarop, dat bepaalde mensen en groepen zich zodanig concentreren op de individuele mens, met zijn verlangens en afkerigheden, dat „zij geneigd zijn kwaad als goed te beschouwen mits het maar de schijn heeft algemeen gepractiseerd te worden.

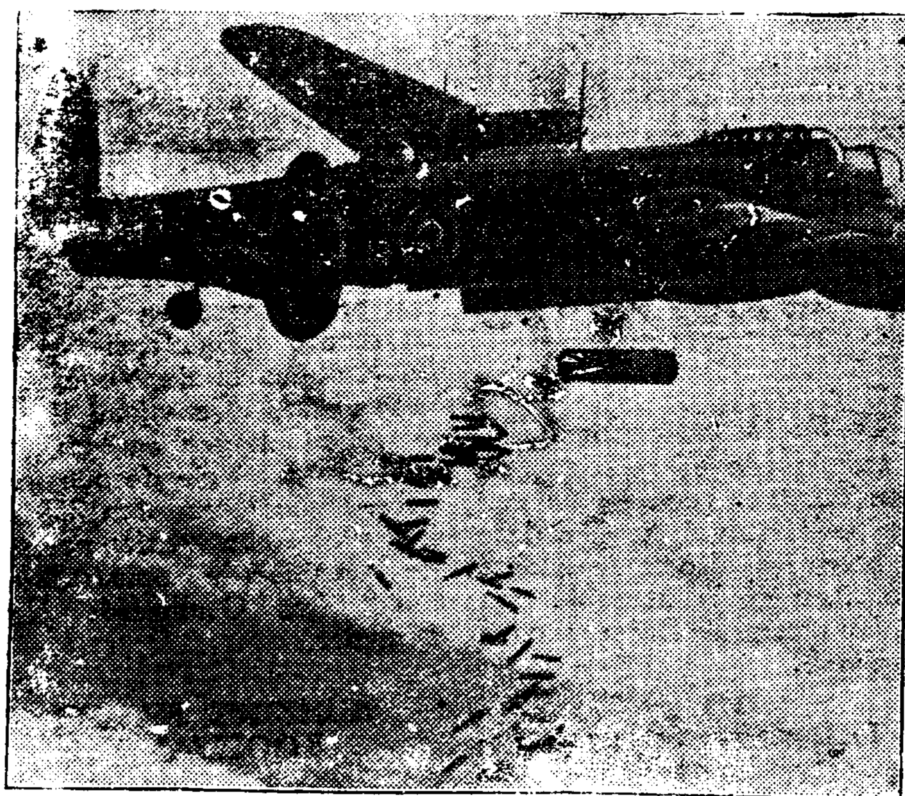
Met opzet zeg ik „schijn". Want algemeen zijn deze practijken, in strijd met de zedenwet, gelukkig allerminst. Doch omdat de wens de vader van de gedachte is, zijn de voorstanders dezer „immanente" moraal **geneigd een practijk algemeen te noemen, wanneer zij slechts in hun kringen beoefend wordt".**

Men kan Pater Möhlmann, die reeds vaker een zeer vaardige pen bleek te hebben slechts bedanken voor dit meesterlijke artikel.

De lezer vergeve ons deze uitweiding in een recensie. Het kwam ons voor, dat het goed was de verkorte inhoud van dit stuk in breder kring bekend te maken. Van de verdere inhoud noemen wij enkele gedichten van Ds. G. E. Alers en een vervolg van Georges Govau over Het Pausdom in de Geschiedenis.

Brisantbommen vallen uit de rekken van een Superfort bij een aanval op Formosa. Deze foto werd genomen uit een andere B-29. Naar vermeld wordt hebben de Superforten thans Kioesjoe aangevallen.

Een regen van brandbommen wordt gevolgd door een blokverwoester van 4000 pond uit een Lancaster van de Raf, die boven Duisburg vliegt. Duizenden vliegtuigen namen deel aan de bestoking van de Duitse stellingen aan het Westfront als voorbereiding tot het grote offensief.

Sport Rubriek

Officiëele Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag, 19 November 1944:

Competitie A-klasse:

Jong Holland 1 — Independ. 1 9—1.

Competitie B-Klasse:

U.S.C. 1 — Caribe 1 (niet doorgegaan)

Competitie Reserve B-Klasse.

Veendam 2 — Scherpenheuvel 2 0—8.

WEDSTRIJD PROGRAMMA STADION

Stimulansbeker 1944|45.

Zaterdag, 25 November 1944:	S.U.B.T. — Jong Curaçao
Zaterdag, 9 December 1944:	Jong Curaçao — Independiente
Zaterdag, 25 November 1944:	S.U.B.T. — Jong Curaçao

(vriendsch. wedstrijd ex 1ste klasse)

Deze laatste wedstrijd begint om **3 uur.**

Wilhelmina-beker.

Zondag, 17 December 1944:	S.U.B.T. 1 — Atlanta 1
Zondag, 24 December 1944:	Transvaal 1 — Independiente 1

Competitie A-klasse.

Zondag, 26 November 1944:	Atlanta 1 — Transvaal 1 (Rosario)
Zondag, 3 December 1944:	Geen voetbalwedstrijd; terrein ter beschikking C.A.B.
Zondag, 10 December 1944:	Jong Holland 1 — Atlanta 1

MUNDO NOBO.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 3 December 1944:	D.T.S. 1 — Vitesse 1 (Willems)
Zondag, 10 December 1944:	U.S.C. 1 — Be Quick 1 (Viejou)
Zondag, 24 December 1944:	Veendam 1 — Be Quick 1

Competitie Reserve A-klasse.

Zondag, 26 November 1944:	S.U.B.T. 2 — Jong Curaçao 2 (Ercol)
Zondag, 17 December 1944:	Jong Curaçao 2 — Transvaal 2

Competitie Reserve B-Klasse:

Zondag, 3 December 1944:	Jong Curaçao 3 — Be Quick 2 (Taytelbaum)

(Des morgens om 10 uur.)

SCHERPENHEUVEL.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 26 November 1944:	Scherpenheuvel 1 — Be Quick 1 (Viejou)
Zondag, 3 December 1944:	Veendam 1 — Scherpenheuvel 1 (Manuel)

Alle wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.

Inschrijvingen:

M. F. Stefania en M. A. Petronilia als gewone leden bij **Jong Holland.**

Elftalcommissie.

Ter voorziening in de vacature, ontstaan door ontslagname uit die commissie door den heer A. Sentiago, is voorzien door benoeming van den heer A. M. Chacuto.

Scheidsrechtervereeniging.

Bedankt als scheidsrechter wegens vertrek naar het buitenland de heer L. C. Zonruiter.

Elftalopgaven.

De elftalopgaven over de maand **December 1944** moeten in drievoud zijn ingediend op **uiterlijk 27 November 1944.**

HET BESTUUR.